

tiv, ein im Accusativ stehendes Wort P. 2, 1, 24. 2, 4, 3, 2. 8. 4, 34. 6, 2, 2. 47. 7, 2, 87. 8, 1, 20.

2. द्वितीय (wie eben) adj. die Hälfte ausmachend; in Verb. mit भाग die zweite Hälfte; subst. n. Hälfte P. 5, 3, 49. द्वितीयमायुषो भागम् M. 4, 1, 5, 169. द्वितीयभिन्ना = भिन्नाद्वितीयम् = द्वितीयं भिन्नायाः P. 2, 2, 3, Sch.

द्वितीयक (von द्वितीय) adj. 1) der zweite H. 20. — 2) proparox. zum zweiten Mal erfolgend: प्रकृषा P. 5, 2, 77, Sch. — 3) proparox. jeden zweiten Tag wiederkehrend: स्वर P. 5, 2, 81, Sch.; vgl. द्वैतीयक.

द्वितीयत्रिफला (1. द्वि + त्रि) f. die zweite Verbindung von drei Früchten d. i. Weintrauben, Datteln und die Früchte der Gambhārī ÇABDAK. bei WILS.

द्वितीयव n. nom. abstr. von 1. द्वितीय KĀT. 11, 5.

द्वितीयवत् (von 1. द्वितीय) adj. zum Zweiten —, zum Genossen habend ÇAT. Br. 3, 7, 2, 8. 14, 3, 4, 10. केन स्वद्वितीयवान्भवति MBH. 3, 17332. धृत्या द्वितीयवान्भवति 17333.

द्वितीयस्वर (द्वि + स्वर) n. N. eines Sāman Ind. St. 3, 220.

द्वितीयैकम् (1. द्वितीय + 1. कम्), °करोति zum zweiten Mal pflügen P. 5, 4, 58. Vop. 7, 89. °कृत AK. 2, 9, 9. H. 968.

द्वितीयभा (द्वितीय + भा) f. eine best. Pflanze, = दारुक्रिद्वा ÇABDAK. im ÇKDr.

द्वितीयिक (von द्वितीय) adj. = द्वितीया वृद्धादिस्मिन्दीयते P. 5, 1, 48.

द्वितीयिन् (wie eben) adj. im zweiten Rang stehend ĀCV. ÇR. 9, 4. — Vgl. तृतीयिन्.

द्वित्रि (द्वि + त्रि) pl. m. f. °त्रास्, n. त्राणि zwei oder drei Schol. zu P. 2, 2, 25. 5, 4, 73. 6, 3, 47. BHART. 2, 90. RAGH. 5, 25. KATHA. 14, 15. 18. 30. RĪGA-TAR. 3, 18. 4, 16. 5, 90. SĪH. D. 33, 24. द्वित्रि im comp.: द्वित्रि-द्विसन्निवास PRAB. 24, 15. द्वित्रिचतुर zwei-, drei- oder viermalig DAÇAK. in BENF. Chr. 193, 8.

द्विव (von द्वि) n. 1) Zweizahl: द्विवप्रभतयः संख्याः KAṆĀDA 1, 25. TAR-KASAṆGA 13. BUĀSHĀP. 88. 106. — 2) Dual AK. 2, 9, 84. — 3) Verdoppelung, Reduplication Schol. zu P. 1, 1, 58. 59. 2, 4, 75. 8, 4, 46. Vop. 26, 155.

द्विदण्डि (द्वि + दण्ड) adv. mit zwei Stöcken, Stock gegen Stock P. 5, 4, 128. प्रकृति Schol.

द्विदण्डिन् (wie eben) m. Bez. einer Art Bettler (zwei Stöcke tragend) VJUP. 91. — Vgl. एकदण्डिन्, त्रि.

द्विदन् und द्विदन् (द्वि + दन्) adj. P. 6, 2, 197. f. °दन्ती zweizählig, als Bez. des Alters: द्विदन्वषभः P. 5, 4, 141, Sch. H. 1263.

द्विदल (द्वि + दल) 1) adj. gespalten HARIV. 15522. 15533. 15599. — 2) f. छा Bamhinia tomentosa Lin. NIGH. PR.

द्विदश (द्वि + दश) adj. pl. zwanzig Schol. zu P. 2, 2, 25. 6, 3, 47. SIDDH. K. 83, a, 1.

द्विदाम्नी (द्वि + दामन्) adj. f. mit zwei Stricken angebunden (von einer Kuh) Vop. im ÇKDr.

द्विदिव (द्वि + दिव) adj. zweitägig; m. eine zweitägige Feier PAṆĀV. Br. 17, 13, 7. KĀT. ÇR. 22, 7, 6.

द्विदेवत (द्वि + देवता) 1) adj. zwei Gottheiten geweiht, — gehörig KĀT. ÇR. 5, 1, 10. ÇĀKṆH. ÇR. 1, 17, 18. — 2) n. das Sternbild Viçākhā VA-RĀH. BRH. S. 72, 9. द्विदेवत्या f. ÇABDAK. bei WILS.

III. Theil.

द्विदेवत्य (wie eben) 1) adj. zwei Gottheiten betreffend. — gehörig u. s. w. AIT. Br. 2, 28. ÇAT. Br. 3, 3, 23. 4, 1, 5, 19. — 2) m. (प्रकृ hinzuzudenken): न द्विदेवत्यानामनुवर्षयुतात् AIT. Br. 2, 28. °त्यैश्चरति ĀCV. ÇR. 5, 5. ÇAT. Br. 4, 3, 5, 4. ÇĀKṆH. Br. 13, 5, 16, 3.

द्विदेह (द्वि + देह) m. Bein. Gaṇeṣa's, der Gott mit zwei Leibern (dem eines Menschen und dem eines Elefanten) TRIK. 1, 1, 55. — Vgl. द्विशरीर, द्विधातु.

द्विदेवत्या s. u. द्विदेवत 2.

द्विध (द्वि + 2. धा) adj. entzweigegangen: समिध् GRHJASAMGH. 1, 28, 31.

द्विधा (wie eben) und द्विधा (P. 5, 3, 42) adv. zweifach, in zwei Theile, — Theilen, auf zwei Arten: द्विधा सूनवो ऽसुरे स्वर्विदमास्त्रोपयन्त तृतीयेन कर्मणा RV. 10, 56, 6. भिन्ना द्विधेनुम् SUGA. 1, 161, 24. तदण्डमकोरिद्विधा M. 1, 12, 32. द्विधा बलं कृत्वा MBH. 3, 7624. VARĀH. BRH. S. 52, 17. द्विधेव विम्बं सलिले विवस्वतः PRAB. 114, 10. द्विधभूतात्तरोः KATHA. 26, 208. द्विधेव कृदयं तस्य दुःखितस्याभवत्तदा N. 10, 27. SĪV. 4, 33. BHĪO. P. 4, 4, 1. केका द्विधा भिन्नाः RAGH. 1, 39. संघिर्द्विधा भवति Schol. zu P. 1, 3, 41. यवला द्विधा 1, 69. SĪH. D. 8. H. 774.

द्विधाकरण (द्वि + क) n. das Zerlegen in zwei Theile. Spalten VOP. 14, 1.

द्विधाकार (द्विधा + आकार) adj. zweifach, von zweierlei Art PAṆ-ĀT. III, 33.

द्विधागति (द्वि + गति) adj. Krebs (auf zwei Arten, vorwärts und rückwärts gehend) H. 1332. Krokodil (beruht auf der Verwechslung von कुलीर mit कुम्भीर) ÇKDr. und WILS. nach ders. Aut.

द्विधातु (द्वि + धातु) m. Bein. Gaṇeṣa's ÇABDAK. im ÇKDr. — Vgl. द्विदेह.

द्विधात्मक (द्विधा + आत्मन्) n. Muskatnuss ÇABDAK. im ÇKDr.

द्विधार s. u. धारा.

द्विधालेख्य (द्वि + ले) m. N. eines Baumes, Phoenix paludosa Roxb. (किताल), RĀGĀN. im ÇKDr.

द्विदण्डक (द्वि + दण्ड) adj. keine Vorhaut habend H. 434.

द्विनवत (vom folg.) adj. der 92ste MBH. 1. 3. 5 in den Unterschr. der Adhijāja.

द्विनवति (द्वि + न) f. 92 P. 6, 3, 49. MBH. 1 und 3 in der Unterschr. des 192sten Adhijāja. — Vgl. द्वावति.

द्विनवतितम (vom vorherg.) adj. der 92ste R. 2. 5. 6 in den Unterschr. der Sarga.

द्विनामन् s. u. नामन्.

द्विनिधन (द्वि + नि) n. °नमायास्यम् N. eines Sāman Ind. St. 3, 220.

द्विनिष्क (द्वि + नि) adj. zwei Nishka werth u. s. w. P. 5, 1, 30. Schol. zu 4, 3, 156. °नैष्किक dass. ebend.

द्विप (द्वि + प) m. Vop. 26, 33. 1) Elephant (zweimal trinkend, zuerst mit dem Rüssel, dann mit dem Maule) STODH. K. zu P. 3, 2, 4. AK. 2, 8, 2, 2. H. 1217. M. 7, 192. HĪP. 4, 14. R. 1, 6, 23. RĀG. P. 8, 7, 18. द्विपेन्द्र RAGH. 2, 7, 3, 32. ÇĀK. 102. HIT. 1, 96. °मद् die zur Brunstzeit aus den Schlafen quellende Feuchtigkeit beim Eleph. RĀGĀN. im ÇKDr. °दान dass. RAGH. 13, 20. द्विपेन्द्रदान VARĀH. BRH. S. 69, 17. Am Ende eines adj. comp. f. घ्रा MBH. 4, 2016. 13, 6929. 18, 21. R. 2, 88, 19. Vgl. गन्ध°, व-